

Hogeschool Utrecht
Faculteit Economie en Management
t.a.v. de heer W. van de Kappelle
Postbus 85029
3508 AA Utrecht

Datum: 17 februari 2016
Kenmerk: HC/16.031
Onderwerp: Heraudit bacheloropleiding Accountancy

Geachte heer Van de Kappelle,

Donderdag 29 oktober 2015 voerde een auditpanel onder voorzitterschap van Hobéon Certificering een heraudit uit bij de voltijdvariant hbo-bachelor Accountancy te Utrecht.

In deze brief beschrijven wij allereerst de aanleiding en de scope van de heraudit. Vervolgens beschrijven wij naar aanleiding van de verrichtingen vanuit het herstelplan onze bevindingen op de standaarden 3 en 4 van het beoordelingskader.

1. Aanleiding en scope

Op 9 en 10 september 2013 was de opleiding Accountancy onderwerp van audit ten behoeve van de accreditatie door de NVAO. Het auditpanel dat destijds de audit uitvoerde, beoordeelde op basis van het eindniveau van de voltijdsstudenten standaard 3 als onvoldoende en adviseerde de NVAO de opleiding een herstelperiode op deze standaard toe te kennen.

Op verzoek van de NVAO diende de opleiding vervolgens een herstelplan in (Herstelplan Accreditatie, 12 juni 2014.) Het auditpanel beoordeelde dit herstelplan als adequaat, waarna de NVAO besloot de opleiding een herstelperiode toe te kennen (30 september 2014, NVAO/20143369/AH). Hiermee werd de accreditatie van de opleiding verlengd met twee jaar.

Op 29 oktober 2015 is derhalve de opleiding door een auditpanel opnieuw bezocht. Er vond een herbeoordeling plaats op standaard 3 uit het 'oude' NVAO beoordelingskader (d.d. 22 november 2011) met medeneming van de resultaten van de ingezette ontwikkelingen op de andere standaarden.

2. Standaard 3. De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing

Algemeen

Door de faculteit is -onder aansturing van de instituutsdirectie- een standaardaanpak ontwikkeld voor toetsing en beoordeling. Een aanpak die toeziet op het verbeteren van de kwaliteit van eindwerkstukken en op de kwaliteit van de beoordeling daarvan, inclusief de beoordeling van de praktijkstage. Externe validering maakt daar onderdeel van uit.

Het systeem van toetsen en beoordelen

Alle studiepunten worden toegekend op basis van toetsen en/of beoordelingen. Elke cursus wordt separaat getoetst. In de cursuswijzers staat vermeld wat de leerdoelen zijn en op welke manier die worden getoetst. In het toetsplan van de opleiding is vastgelegd welke competenties in welke cursussen, op welke wijze en op welk niveau worden getoetst.

De opleiding hanteert verschillende toetsvormen.

- Theorie wordt schriftelijk getoetst. In de propedeuse geschiedt dat voor een belangrijk deel door meerkeuzetoetsen. Daarnaast worden, in de vorm van casussen, studenten één of meer beroepsvraagstukken voorgelegd die zij dienen op te lossen.
- In projecten worden eindproducten beoordeeld in relatie tot uitgewerkte plannen. Dit gebeurt door het beoordelen van een verslag en/of presentatie.
- Procesvaardigheden worden beoordeeld aan de hand van het reflectieverslag van de student. Kennisonderdelen van het project worden getoetst met behulp van een mondeling individueel afgenomen kennistoets. De student laat dan zien dat hij vaardigheden en werkmodellen correct kan toepassen in een situatie die de praktijk zoveel als mogelijk benadert. Communicatieve vaardigheden en onderzoeksvaardigheden worden daarbij eveneens beoordeeld.
- De beoordeling van stages en de afstudeeropdracht geschiedt met behulp van de beoordelingscriteria die zijn vastgelegd in de cursuswijzer 'stage en afstuderen'.
- Studenten nemen deel aan de landelijke Overall Toets (OAT). Het panel constateert dat de opleiding een hoog slagingspercentage realiseert bij deze OAT met een cumulatief gemiddelde van 64%, tegenover een landelijk gemiddelde van 39% c.q. 50% (respectievelijk met en zonder bonuspunten), over de periode van januari 2009 t/m januari 2013.

Het panel heeft het toepassen van de verschillende toetsvormen kunnen verifiëren.

Er zijn eisen gesteld ten aanzien van validiteit, betrouwbaarheid, efficiency en transparantie van toetsen. Toetsen worden opgesteld door cursusbeheerders en docenten die als examinator zijn benoemd door de examencommissie. Alle toetsen -inclusief de normering- worden door twee personen opgesteld en de beoordelingscriteria worden opgesteld en gevalideerd door een team van docenten. De te bereiken leerdoelen zijn uitgewerkt in toetsmatrijzen. Per toets wordt aangegeven welke leerdoelen worden getoetst, welk onderling gewicht de toetsonderdelen hebben, op welke wijze het cijfer tot stand komt en waar de cesuur tussen onvoldoende en voldoende ligt.

De opleiding heeft een scheiding aangebracht tussen begeleiding en beoordeling om zo transparantie van beoordelingen te bevorderen. Studenten kennen bij projecten en het afstuderen één begeleider en twee beoordelaars.

Het panel heeft de samenstelling van toetsen en de criteria die worden gehanteerd bij beoordelingen gezien en heeft kunnen vaststellen dat de beoogde eindkwalificaties zichtbaar zijn in de toetsen en de gehanteerde criteria. Daarmee stelt het panel ook vast dat de toetsen aantoonbaar aansluiten op de eindtermen en dat aandacht wordt besteed aan de reikwijdte, de actualiteit en de spreiding in de inhoud van de toetsen.

De facultaire examencommissie

De facultaire examencommissie bestaat uit een aantal kamers. Voor de opleiding Accountancy is dit de Kamer Finance & Accounting. De examencommissie en Kamer F&A houden onafhankelijk van de opleiding en van de faculteit toezicht op het toetsstelsel. In het studiejaar 2013-'14 is een toetscommissie toegevoegd aan de kamer. De toetscommissie ziet toe op goede toetsdoelen, actuele toetsmatrijzen en goede toetsing bij de uitvoering van elke cursus. De toetscommissie is bemenst met toetsexperts.

Er is onlangs een extern lid toegevoegd aan de examencommissie en er is een nieuwe, onafhankelijke voorzitter benoemd voor het College van Examens in de faculteit. Rondom het beoordelen van afstuderen heeft de examencommissie ingegrepen en in het collegejaar 2013-2014, voorafgaand aan elke afstudeerzitting, alle afstudeerwerken gelezen en beoordeeld. Dit hield in dat een afstudeerwerk eerst door twee examinatoren goedgekeurd moest worden alvorens het aanvullend door een lid van de examencommissie of extern deskundige gelezen en beoordeeld werd. Input van de hieruit volgende interventies, in een aantal gevallen moest verbeterd worden, werd gebruikt voor de kalibreersessies van begeleiders en beoordelaars.

Per februari 2015 worden niet alle eindwerken meer gelezen door de examencommissie, maar doet zij dit steekproefsgewijs. Ter borging van het afstudeerproces als geheel zijn leden van de examencommissie in juni / juli 2015 aangeschoven bij tien afstudeerzittingen, om te toetsen of ook hier het protocol zorgvuldig wordt toegepast.

De examencommissie werkt op basis van een jaarplanning. Het jaarplan 2015-2016 is in voorbereiding, dit doet de examencommissie in samenwerking met het College voor Examens FEM. Daarmee is een volgende stap gemaakt naar een structurele werkwijze binnen de commissie en in afstemming met het opleidingsmanagement en de andere examencommissies.

Het panel vindt het positief dat de opleiding een examen- en een toetscommissie heeft die beide voldoende zijn toegerust voor hun taken. Tevens is de toetsing gevarieerd en van goed niveau. De opleiding heeft daarbij zicht op de kwaliteit en het niveau van de eindwerkstukken. Dit alles overwegende beoordeelt het auditteam deze standaard als **'voldoende'**.

3. Standaard 4. De opleiding toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Er zijn naar aanleiding van de vorige audit maatregelen getroffen om de kwaliteit van de afstudeerwerken te verbeteren. Een faculteitsbrede werkgroep Afstuderen is opgericht met als doel het herijken en borgen van het afstudeerbeleid. Op basis van de ontwikkelde instrumenten en richtlijnen hebben kalibreersessies met docententeams plaatsgevonden, waarin werd geoefend met de nieuwe beoordelingskaders. De kalibreersessies zijn ondersteund met trainingssessies voor docenten op het gebied van toegepast onderzoek, in samenwerking met het lectoraat Methodologie van Praktijkgericht Onderzoek. Als resultaat van de kalibreer- en trainingssessies zijn de beoordelingsformulieren aangescherpt.

Voor Accountancy is het aantal EC's voor de afstudeeropdracht verhoogd van 6 naar 10 EC (gelijk aan Bedrijfseconomie), zodat de beschikbare tijd voor het afstudeerwerk is verhoogd. Studenten hebben daardoor meer tijd beschikbaar in het afstudeertraject om te werken aan het onderzoek en de verslaglegging.

Studenten zijn beter voorbereid op het afstudeerproces doordat zij op maat ontwikkelde workshops over onderzoeksvaardigheden volgen. Elke student dient deze workshops te volgen ter voorbereiding op het schrijven van een onderzoeksvoorstel. Deze workshops blijven bestaan tot de implementatie van de vernieuwde leerlijn Leren Onderzoek Doen in 2016-2017, zodat studenten over de benodigde onderzoeksvaardigheden beschikken.

Het auditpanel heeft, voorafgaand aan deze heraudit bij wijze van steekproef vijftien uit het totaal aantal beschikbare eindwerken van de laatste twee jaar bestudeerd en beoordeeld. De bestudeerde verslagen en portfolio's liggen op hbo-bachelorniveau. De beoordeling van de eindwerken door het auditpanel komt in belangrijke mate overeen met het oordeel van de examinatoren. Daar waar dit een enkele keer niet direct het geval was, heeft het auditteam een toelichting gevraagd bij examinatoren; een toelichting die bij het auditteam vervolgens leidde tot begrip voor het oordeel van de examinatoren.

Verdere verbetering van de afstudeerverslagen is volgens het auditteam mogelijk door een versterking van de onderzoeks aanpak: methodologie, expliciteren van de strategie (opeenvolgende stappen met beoogde uitkomsten) en onderbouwing daarvan.

Het auditteam heeft voor de heraudit vijftien eindwerken bestudeerd en is daarover, net als de docenten, tot een positief oordeel gekomen. Het auditteam beoordeelt standaard 4 als '**vol-doende**'.

4. Conclusie

Het panel concludeert dat de opleiding Accountancy grote stappen heeft gemaakt in de verbetering van het gerealiseerde niveau.

Wij zijn van oordeel dat indien deze ontwikkeling de komende jaren wordt voortgezet, er met vertrouwen naar de toekomst gekeken kan worden. De actiepunten zoals opgenomen in het herstelplan zijn op de juiste wijze ingevuld door de opleiding. De opleiding voldoet aan de eisen zoals gesteld in standaarden 3 en 4 van het nieuwe NVAO beoordelingskader (beoordelingskaders accreditatiestelsel hoger onderwijs, NVAO, d.d. 19 december 2014).

Mettertijd vernemen wij graag het accreditatiebesluit van de NVAO.

Met vriendelijke groet,
namens het auditpanel,

F.J. Telwin,
secretaris

Bijlagen:

1. Samenstelling auditpanel dat 29 oktober 2015 de heraudit uitvoerde.
2. Herstelplan Hogeschool Utrecht, d.d. 12 juni 2014
3. Advies van het auditpanel inzake het herstelplan, brief d.d. 12 juni 2014, kenmerk HC14.157

Samenstelling beoordelingspanel dat op donderdag 29 oktober 2015 de herbeoordeling uitvoerde bij de opleidingen Accountancy en Bedrijfseconomie (voltijdvarianten¹) van Hogeschool Utrecht.

<i>Administratieve gegevens opleiding(en)</i>	
naam opleiding zoals in CROHO	Bedrijfseconomie
oriëntatie en niveau opleiding	Hbo-bachelor
Indien van toepassing: gerelateerd(e) associate-degree-programma('s)	Nvt
graad	Bachelor of Business Administration
afstudeerrichtingen / 'tracks'	Nvt
onderwijsvorm(en)	Competentiegericht
aantal studiepunten	240 ec
locatie(s)	De Uithof, Padualaan 101 3584 CH Utrecht
variant(en)	• Bachelor Voltijd
Registratienummer in CROHO	34401

<i>Administratieve gegevens instelling</i>	
naam instelling	Hogeschool Utrecht
<i>Administratieve gegevens opleidingsbeoordeling</i>	
Type opleidingsbeoordeling (uitgebreid of beperkt)	Beperkt
Bijzonder kenmerk (indien van toepassing)	Nvt

Overzicht panelleden

Naam	Rol	Domeindeskundige
De heer R.J.M. van der Hoorn MBA	Voorzitter	Ja
De heer M. Paur RA MMO	Lid	Ja
De heer Prof. dr. E.H.J. Vaassen RA	Lid	Ja
De heer drs. J. Bakker	Lid	Ja

NB. De heren Van der Hoorn en Paur vertegenwoordigen samen het voormalige auditpanel. Voor de herbeoordeling is het niet nodig om een studentlid in te zetten.

Secretaris/Coördinator

Naam	Rol	Gecertificeerd d.d.
De heer F.J. Telwin MSc BA	Secretaris	2013

¹ De overige varianten (duaal bij Accountancy en deeltijd bij Bedrijfseconomie) maken geen deel uit van deze herbeoordeling.

Samenstelling beoordelingspanel dat op donderdag 29 oktober 2015 de herbeoordeling uitvoerde bij de opleidingen Accountancy en Bedrijfseconomie (voltijdvarianten¹) van Hogeschool Utrecht.

IV Korte functiebeschrijving van de panelleden

1	De heer R.J.M. van der Hoorn MBA is een van de directeurs van de Hobéon Groep en heeft binnen het hoger onderwijs ruime ervaring met audits. Daarnaast houdt hij zich onder andere bezig met financieel economische vraagstukken voor hoger onderwijsinstellingen.
2	De heer M. Paur RA MMO is registeraccountant en sinds 2006 docent Accountancy en Bedrijfseconomie bij de Hogeschool van Amsterdam. Daarvoor en daarnaast was hij Docent Financial Auditing bij de Postmaster Accountancy van de Vrije Universiteit. Tegenwoordig is hij docent Accounting Information Systems bij de Postmaster Accountancy van de Universiteit van Amsterdam. Voor zijn overstap naar het onderwijs heeft hij 30 jaar ervaring in beroepenveld, waarvan circa 25 jaar binnen de Big4 accountantskantoren van beginnend assistent tot en met partner.
3	De heer prof. dr. E.H.J. Vaassen RA is sinds 2011 hoogleraar Accountancy bij de Universiteit van Tilburg. Sinds 2013 is hij tevens partner en directeur Bureau Vaktechniek Baker Tilly Berk.
4	Dhr. drs. J. Bakker studeerde HBO Bedrijfseconomie bij Fontys Hogescholen in Venlo en behaalde vervolgens zijn Master Bedrijfswetenschappen aan de Radboud Universiteit in Nijmegen. Hij heeft circa 9 jaar praktijk ervaring als (assistent)controller in de zorgsector en ruim 4,5 jaar ervaring als organisatieadviseur bij Twynstra Gudde. Sinds vijf jaar is de heer Bakker als docent betrokken bij de hbo-bacheloropleiding Bedrijfseconomie van Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. Sinds anderhalf jaar is hij bovendien actief als zelfstandig ondernemer, waarbij hij personen die een ontwikkelstap willen maken op het gebied van bedrijfseconomie en/of organisatieadvies begeleidt en adviseert.